

Lakga balyk / ertekei-poema

Category: Ertekiler,Kitapcy

написано kitapcy | 23 января, 2025

Lakga balyk / ertekei-poema

LAKGA BALYK

Bir ertekei gür berjek.

Ynanmasaň – ýalanmyş.

Ynansaň hem hakykat –

Bir zamanlar bolanmyş.

Menem ony kakamdan

Eşidipdim bir çaklar.

Meň özümä ynandym,

Ýöne sizi biljek däl...

Gadym zaman bir goja,

Awa gidýär jeňňele.

Höküm sürýär bu ýerde

Çybyn-çırkeý, gandala.

Dürli guşuň, haýwanyň

Mesgenimiş bu tokaý.

Wah, şonda-da ol goja

Başyny ýaýkaý-ýaýkaý

Gelýän eken dolanyp,

Bir aw tapman tünegne.

Bir lakgajyk duşaýýar

Birden onuň dilegne.

Atan oky degmeýär –

Göterýär ol ökjäni.

Düşýär onuň söbügne,

Sypdyrmaýar lakgany.

Lakga gaçyp, ol kowup,

Ýetdim – ýetdim diýende.

Ýaňadandan çenenip

Atdym -atdym diýende.

Lakga sakga saklanyp,

Goja boýnun burupdyr.

Gepläp adam dilinde,

Ýalbarmaga durupdyr.

– Meni atma, eý, goja!

Durşuma baýlykdyryny.

Ertekide aýdylýan

Şol tylla balykdyryny!

Maňa rehimiň inip –

Azat etseň pederim,

Kersenden kepbäne çen

Sap tylladan ederin...

Goja haýran galmakdan

Ýeňsesini sermäpdir.

Lakga dymyp durmandyr,

Gáýta-gáýta samrapdyr.

– Merhemetli, eý, goja

Bolmasa-da azygyň.

Häzir öldürip iýme,

Tagam tapmaz agyzyň.

Garnyň doýmaz barybir,

Seret, entek ejiz men.

Gowusy, sen baga bak,

Äkit-de meni tizden.

Her gün bir az ot berseň,

Sygyr bolup semrärin.

Ýokdur özge höregim –

Şoldur ähli dermanyň.

Onsoň iýesiň gelse,

Iýäý islän zamanyň...

Goja içín gepledip,
Dili tutulan deýin
Şeý diýipdir: "Men
munuň
Aýdanyny edeýin.

Ýöne-möne balyk däl,
Dogrudanam, bu balyk.
Tylla balyk bolsa bu –
Bu hormata ylaýyk".

Tutupdyr-da balygy
Torbasyна atypdyr.
Ýüwüripdir ýel ýaly,
Kepbesine ýetipdir.

Ot berse-de balyga
Her gün desse-desseden.
Semremändir birjigem,
Şunça hyzmat etse-de.

Gaýta her gün gjäniň
Samrap ýaryna deniç.
Şol ynanjaň gojanyň
Gulagna bermändir dynç:

"Ertekide aýdylýan
Şol tylla balykdyryn.
Günä galar öldüren –
Hormata laýkdyryn".

Agzy ýetişdiginden
Zol samrarmış şu sözi.
Samradygyça, şonça
Has ulalýamyş agzy.

Agzy ulaldygyça,

Köpelyämiş iýýäni,
Iýýäni artdygyça,
Şol bir sözmüş diýýäni:

"Ertekide aýdylýan
Şol tylla balykdyryň.
Günä galar öldüren –
Hormata laýykdyryň".

Iňirdäpdır, dynuwsyz,
Şol bir sözi sözläpdır.
Sypmak üçin gojadan
Amatly ýol gözläpdır.

Gün yzyna gün geçip,
Günler aýa sapypdyr.
Ahyr goja lakkanyň
Çäresini tapypdyr:
Bir ullakan temene,
Gatlap, uşlap sapypdyr.

Sapypdyr-da, barypdyr
Alkymyna lakkanyň.
Diýipdir: – Besdir indi,
Bir çen boldy eklänim.

Mekirlik etjek bolýan,
Senden tilki bolarmy?
Almytyňy alarsyň,
Çykararyn arymy.

Daraltjak-da agzyň,
Ýene-de synap görjek.
Semremeseň, samrasaň,
Gaýgyrjak däl –
öldürjek...

Uçly uşlyply temen
Geçeninde agzyndan;

Garaňkyrap gözleri,
Gideňkirlän özünden;

Lakga: "Wäk! " diýp
agzyny
Hatap ýaly açypdyr.
Sypyp gojaň elinden
Jeňnellige gaçypdyr.

Durar ýerde durmandyr,
Ylgapdyr, köp ylgapdyr.
Ol şol gaçyp barşyna,
Öz içinden gürläpdir:

"Goja diýenmi etdi –
Deň bolmady meň bile.
Indi tutsa, öldürer,
Girmäýin men jeňnele".

Durar ýerde durmandyr,
Ýadapdyr ol – haşlapdyr.
Şol barmana özünü
Suwly arna taşlapdyr.

Şondan bärem gojadan
Gorkusyna şo lakga
Çykyp bilmän ýaşap ýör,
Deňiz , derýa, bulakda.

Tamam boldy kakamyň
Gür beren ertekisi.
Gitdik derýa boýuna
Kakam bilen ertesi.

Suwa çeňnek taşladyk,
Uly gurjuk ötürip,
Hiç düşen zat bolmady,
Köp garaşdyk oturyp.

Düşdi ahyr birisi,
Çekdi kakam şo bada.
Ynha , görseň bir balyk
Galtagy al-howada.

Diýdim: – Kakam, bu
balyk
Haýsy? Kempir – çekgemi?
Kakam diýdi: – Ýok, oglum,
Bu şol mekir lakga, bi!

Uzak wagtlap synladym,
Tanadymam men ony.
Dogrudanam bu balyk
Hakyt, lakga bolmaly.

Bir mahallar gojanyň
Onuň agzyna sapan
Şol uşlyby henizem
Seret, çüýremän eken.

"Haý mekirje diýsäni,
Sen nä aldap gojany,
Ele düşmen öýtdüňmi?
Ýagşam sypdyrdyň
jany?!"

Agzy hatap laktany
Derrew bedrä atdyk.
Besdir bize bir balyk –
Tirkeşip öye gaýtdyk.

Kasym NURBADOW.

Ertekiler